

8 z 10 obyvatel

České republiky je spokojeno s životním prostředím v místě svého bydliště.

7 z 10 obyvatel

České republiky se domnívá, že v ČR nejsou při výstavbě dostatečně chráněny přírodní plochy.

Sídla

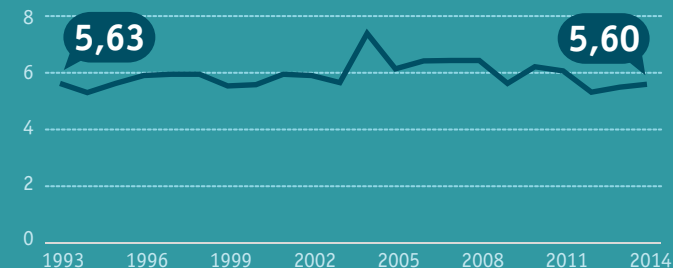
Město v roce 1993

Ekologická stopa

Ekologická stopa stanovuje množství přírodních zdrojů, které jednotlivec, město či region nebo celý stát spotřebují v daném roce. Zdroje spotřebované obyvateli a institucemi (např. elektřina, zemní plyn, benzin, stavební materiál, potraviny, dřevo) se převádějí na odpovídající bioproduktivní plochy (v tzv. globálních hektarech gha) a porovnávají se se zdroji, které jsou k dispozici (s biokapacitou).

Ekologická stopa | gha/obyv.

Brownfieldy

Na území ČR je řada nedostatečně využívaných, zanedbaných a někdy i kontaminovaných ploch nebo objektů, které představují pozůstatek po dřívějších průmyslových, zemědělských, vojenských nebo i rezidenčních aktivitách, tzv. brownfieldy. V roce 2017 jich bylo evidováno celkem 97. I přesto, že jejich regenerace je mnohdy velmi nákladná, skrývají v sobě značný potenciál rozvoje pro další lidské aktivity.

Zastavěné plochy

V období 1993–2017 stoupla rozloha zastavěných ploch a ostatních ploch v ČR (mj. dopravní, průmyslové a těžební plochy) o 26,5 tis. ha, meziročně v roce 2017 o 886 ha. Rozvoj těchto ploch probíhal zejména na úkor zemědělské půdy. Záběr půdy během jediného dne roku 2017 je možné přirovnat k ploše 7 fotbalových hřišť (o rozloze cca 2/3 ha).

Suburbanizace

Termínem suburbanizace je označován přesun obyvatel a městských funkcí (bydlení, kanceláře, sklady, komerce, zábava) z centra měst do jejich okolí. Důvodem pro přesun těchto funkcí je nedostatečná kapacita a vysoké náklady v centru města. Důsledkem suburbanizace je rozpínání měst. Dříve venkovské oblasti v zázemí měst se vlivem suburbanizace významně mění, dochází ke změně struktury obyvatel a jejich potřeb (blíže příklad Nučice).

Opouštění periferních oblastí

V periferních oblastech, vyznačujících se nedostatkem pracovních příležitostí a horší dopravní dostupností, dochází k odlivu osob, investic a kapitálu do oblastí ekonomicky silnějších. Důsledkem toho je, že tyto oblasti dále upadají, dochází k extenzifikaci využití území (např. opouštění zemědělské půdy) a prohlubování rozdílů mezi ekonomicky silnými a slabými regiony.

Světelné znečištění

Světelné znečištění je soubor všech negativních jevů, které s sebou přináší noční umělé osvětlení. Představuje riziko ekologické, zdravotní i bezpečnostní, ochuzuje obyvatele o pohled na noční hvězdnou oblohu, a stojí také množství peněz i energie. Opakované narušování temné fáze noci světlem zvyšuje u obyvatel riziko vzniku tzv. civilizačních chorob. V případě ostatních živočichů a rostlin umělé světlo v noci narušuje orientaci, příjem potravy, reprodukční chování, růstové fáze a celkové životní procesy.

Obchvaty měst, protihlukové stěny

Doprava je významným zdrojem hluku v městském prostředí. Jelikož hluk přesahující určitou úroveň je prokazatelně lidskému zdraví škodlivý, je nutné před ním obyvatele chránit a jeho úroveň snižovat. K tomu slouží obchvaty měst a další protihluková opatření.

Městská zeleň

Důležitou součástí měst a sídel je městská zeleň, která plní různé typy funkcí. Od roku 1997 bylo do kvality a rozšiřování městské zeleně investováno 106,2 mld. Kč.

Zeleň a klima

Rostlinná společenstva, zvláště pak stromy, ale také malé vodní plochy, jsou důležitá pro regulaci lokálního klimatu. Stromy poskytují ochranu před větrem, poskytují stín, společně s další vegetací odpařují vodu, čímž snižují teplotu v horkých dnech. Pokud jsou stromy sázeny v blízkosti budov, mohou snížit potřebu jejich klimatizace v letních měsících a snížit ztrátu tepla budov v zimních měsících, a tak zlepšit lidskou pohodu.

Zeleň a hluk

Městská zeleň také přispívá ke snížení hluku. Pás stromů dokáže ztlumit hluk z rušné ulice až o jednu čtvrtinu.

Zeleň a zachycení prachu

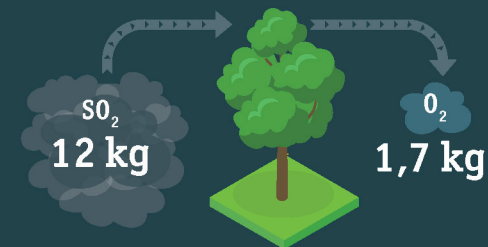
Zeleň ve městech je také účinným pohlcovačem prachu. Vzrostlý buk dokáže za vegetační sezonu zachytit až 1 tunu prachu.

prach
1 tuna

Zeleň a kvalita ovzduší

Stromy také ovlivňují kvalitu ovzduší. Mohutný strom dokáže během letního období pohltnout až 12 kg oxidu siřičitého a za jeden den uvolnit až 1,7 kg kyslíku. Zároveň zachycuje ze vzduchu molekuly oxidu uhličitého a kumuluje je v biomase.

Protihluková opatření

Největším zdrojem hluku je silniční doprava. Za ní následuje doprava železniční a letecká. 3 obyvatelé ze 100, ve velkých městech i 1 obyvatel z 10, jsou zasaženi hlukem ze silniční dopravy přesahujícím mezní hodnotu.

Obchvaty a přeložky silnic

Obchvaty sídel a přeložky silnic snižují imisní a hlukovou zátěž obyvatelstva, ke které dochází při průtahu tranzitu dopravy sídly. Jejich přínosem je i větší plynulost a rychlost dopravy.

141 km

obchvatů a přeložek silnic 1. třídy zprovozněno v letech 2011–2017

Z 23 obcí a měst

byla v letech 2011–2017 odvedena tranzitní doprava díky obchvatům a přeložkám silnic

Protihlukové stěny na železniční

Protihlukovými stěnami jsou vybaveny zejména modernizované železniční koridory.

223 km

protihlukových stěn na železniční v roce 2016

355,7 mil. Kč

investováno do protihlukových stěn na železniční v letech 2014–2017

25 km

stěn na železniční přibýlo v letech 2014–2016

Počet obyvatel zasažených hlukem ze železniční dopravy nad mezní hodnotu je asi 20krát nižší než u dopravy silniční. V celé ČR se jedná o zhruba **11 tis. obyvatel**

Dálnice a silnice 1. třídy byly v roce 2017 vybaveny celkem **406 km** protihlukových stěn

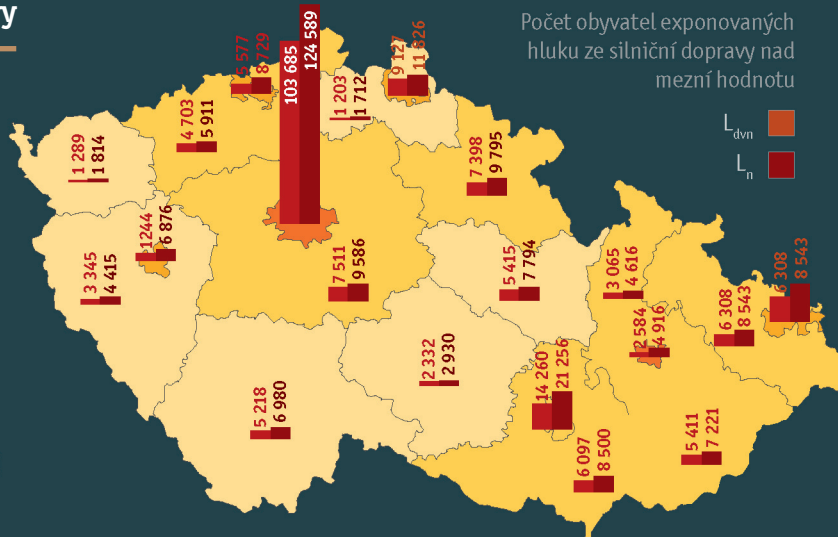

Hluk ze silniční dopravy

Silniční doprava je největším zdrojem hluku v komunálním prostředí. V místech s překročením limity hluku z dopravy žila v roce 2017 přibližně 2 % obyvatel ČR a 6 % celkového počtu obyvatel městských aglomerací nad 100 tis. obyvatel.

Podíl plochy zasažené hlukem nad 55 dB na celkové ploše | %

- < 3,0
- 3,0–5,0
- 25,0–49,0
- > 50,0

Protihlukové stěny

Celková délka protihlukových stěn na dálnicích a silnicích 1. třídy se v souvislosti s rozvojem sítě silničních komunikací a jejich rekonstrukcí zvyšuje. Výše investic do protihlukových opatření, které kromě protihlukových stěn zahrnují i například výměny oken v zasažených domech, se v období 2013–2017 více než zdvojnásobila. Uvedená částka navíc nezahrnuje investiční náklady na protihlukové stěny, které jsou součástí novostaveb komunikací, ty jsou již standardně zahrnuty v celkových nákladech staveb.

Investice na protihlukové stěny

2013

86,3 mil. Kč

2017

214,2 mil. Kč

Nučice

Příklad projevu suburbánního rozvoje

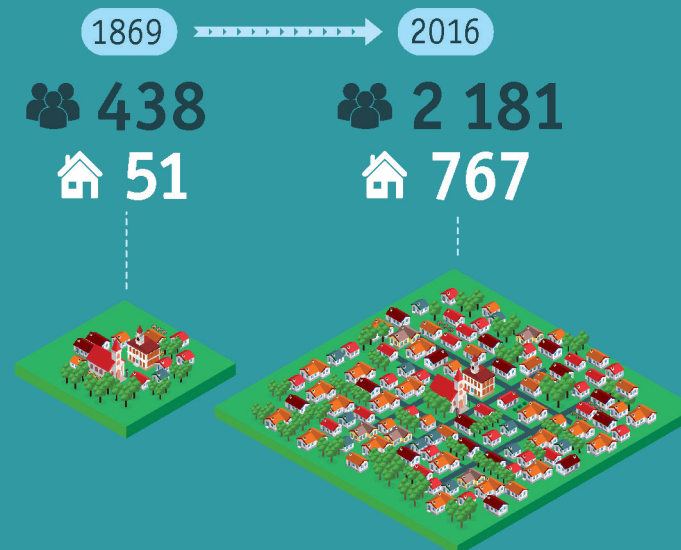
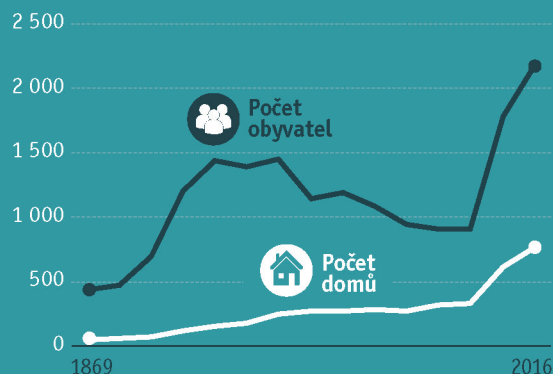
Nučice – bývalá hornická obec ve středních Čechách. „Na naši hornickou historii jsme hrdí, ale nežijeme ze staré slávy,“ říká starosta obce Nučice.

Zatímco řada venkovských oblastí čelí vysídlování, obce v blízkosti velkých měst se naopak stávají atraktivními pro individuální bydlení. Nová výstavba je pro ně výzvou i příležitostí.

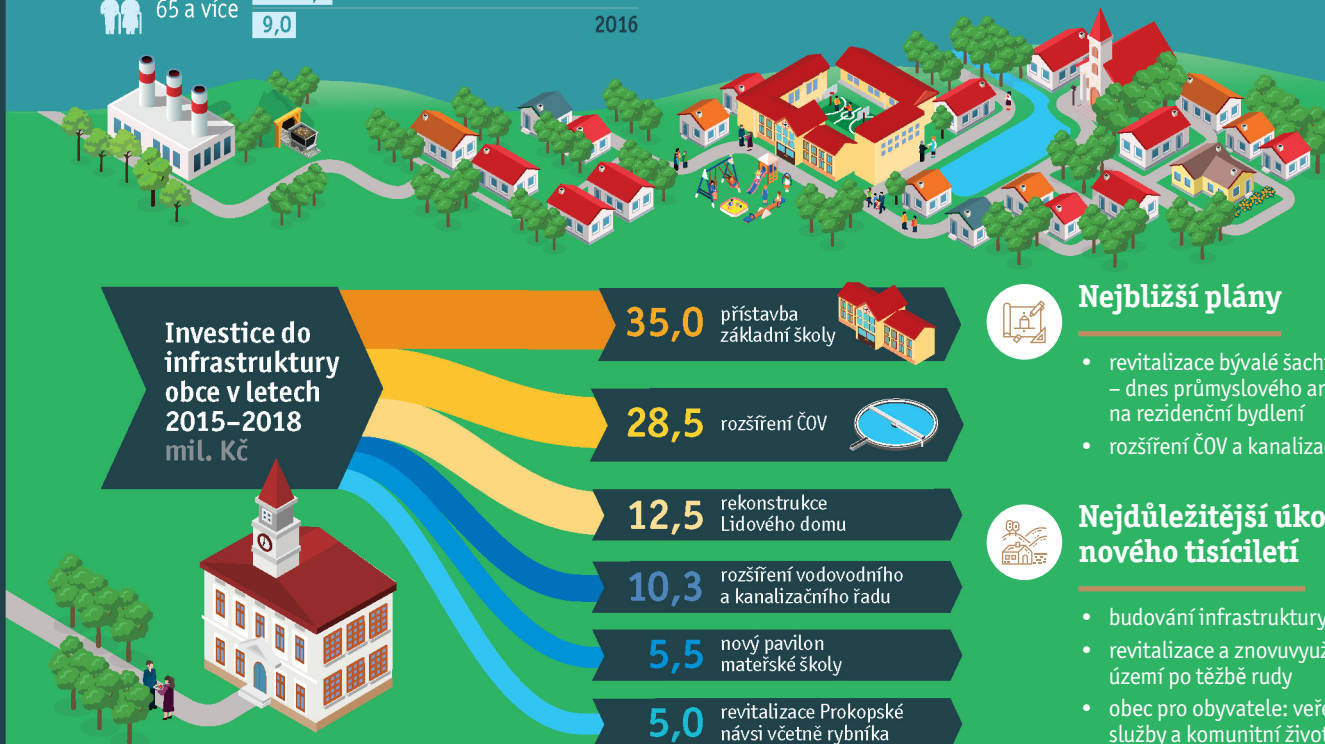
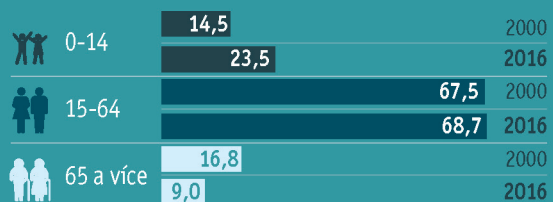
Udržitelnost je při plánování rozvoje zásadním hlediskem, jehož uplatňování je zárukou, že současné hodnoty budou zachovány pro budoucí generace a zároveň nebude zapomenuto a zničeno to cenné z dědictví po předcích.

Srovnání počtu obyvatel a domů v Nučicích

Podíl obyvatel dle věku | %

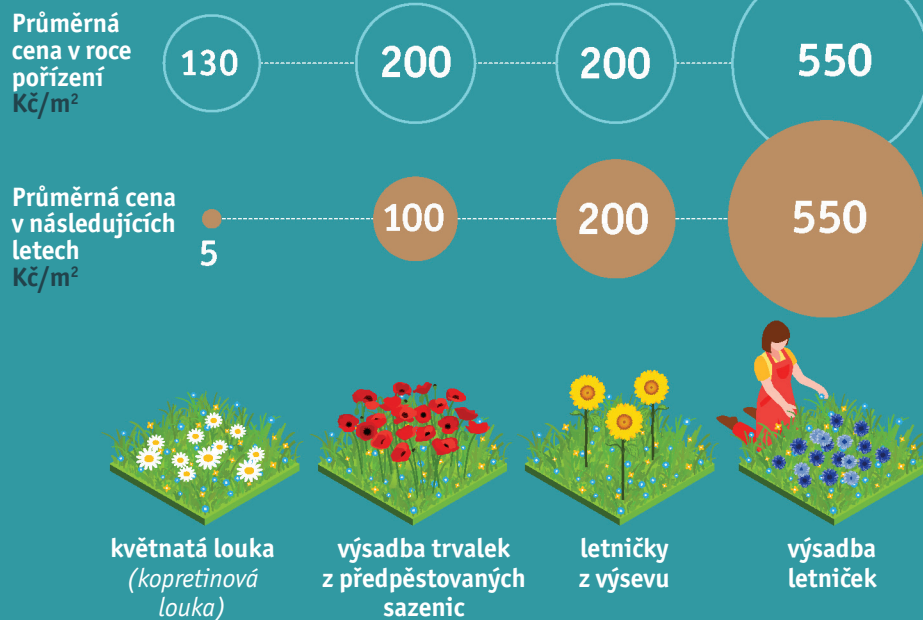
Nejbližší plány

- revitalizace bývalé šachty Vinice – dnes průmyslového areálu na rezidenční bydlení
- rozšíření ČOV a kanalizace

Nejdůležitější úkoly nového tisíciletí

- budování infrastruktury
- revitalizace a znovuvyužití území po těžbě rudy
- obec pro obyvatele: veřejné služby a komunitní život

Náklady na péči o přírodě blízká společenstva v městské zeleni Jihlavy

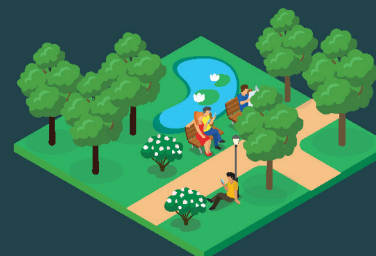

Ekologická stopa Jihlavy

Jihlava Příklad péče o městskou zeleň

Standardní městské trávníky a záhony

Přírodě blízká společenstva v městské zeleni

... a jihlavští ježci k tomu dodávají:

Rozkvetlé louky jsou úžasné: snižují horko, zachytávají dešťovou vodu, zvyšují biologickou rozmanitost ve městě...

Jsou krásné, budí neustálý zájem, skoro nic nestojí, a i my se tady cítíme jako doma...

Přírodě blízká společenstva v městské zeleni Jihlavy

